

ПЛАН ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ВІД НАСЛІДКІВ ВІЙНИ

24 БЕРЕЗНЯ 2023

УКРАЇНЬСЬКА ЕКОНОМІКА ПОТРЕБУЄ \$750 МЛРД НА ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДО 2032 Р.

Внаслідок масштабної неспровокованої агресії росії проти України, українська економіка зазнала масштабних руйнування та втрат – прями збитки від руйнування інфраструктури досягли **\$143,8 млрд** (станом на лютий 2023), потреби у відновленні України складають **\$411 млрд** (оцінки Світового банку)

Внаслідок війни відбулось значне падіння економіки України (**29,2% ВВП у 2022 р.**) та зросли витрати бюджету через необхідність фінансування сектору безпеки та оборони – витрати на безпеку та обороні складають понад **50% бюджету**

Загальні потреби у фінансуванні Українського плану відбудови оцінюються Урядом України в **\$750 млрд** на 2023-2032 рр.

Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС

Україна має цілі забезпечити середній щорічний темп зростання **ВВП ~ 7% до 2032**. Станом на 27.12.22 біженців з України в Європі зафіксовано 7,9 млн осіб (за даними ООН). 70-75% **або 4-6 млн осіб (оптимістично) повернуться. Буде не вистачати 3-4.5 млн робочої сили для росту.**

План відновлення та розвитку: економічний блок

Мета:

Відновлення економіки та стрімке економічне зростання для стрибку від перехідної економіки до економіки, що розвивається, за 10 років

Стратегічні цілі:

1. Відновлення:

за 12 місяців від часу завершення війни відновити безпечне середовище для комфортного життя людей та ведення бізнесу в Україні

2. Зростання:

забезпечити зростання ВВП України з \$200 млрд. у 2021 році до **\$500 млрд.** у 2032 році та подальшу здатність економіки генерувати високі темпи економічного зростання

3. Європа:

досягти повної відповідності економічним критеріям членства в Європейському Союзі

7 ключових реформ у сфері економіки

Структурна перебудова економіки через прискорений розвиток переробної промисловості та інновацій (залучення інвестицій, нарощування експорту, інтеграція у глобальні ланцюги створення доданої вартості)

Розквіт МСБ через дерегуляцію, зниження податкового навантаження, розширення доступу до знань, ринків, капіталу та створення комфортних умов для ведення бізнесу

Реформа ринку праці через впровадження ринкових засад відносин між працівниками та роботодавцями

Імплементация економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом

Управління державною власністю: приватизація та корпоративне управління

Реформа ринків, зменшення впливу монополій та деолігархізація економіки

Реформа правоохоронних органів у сфері запобігання економічним злочинам

Стале відновлення України має ґрунтуватися на семи ключових елементах

Стратегічні імперативи:

- 1. Інтеграція в ЄС і доступ до ринків ЄС і G7;**
- 2. Національна безпека.**

Сприятливі фактори:

3. Макрофінансова стабільність:

- фінансова стабільність (включаючи ефективну податкову та митну систему, бюджетну та боргову політику);
- ефективні фінансові ринки;
- ефективне управління державними активами.

4. Сприятливе середовище для бізнесу:

- інвестиційна привабливість (верховенство закону, боротьба з корупцією, конкурентоспроможна вартість капіталу);
- спрощене регулювання;
- ефективний ринок праці.

Ключові рушії майбутніх змін:

5. Трансформація пріоритетних секторів:

- визначення пріоритетних секторів у контексті економічних можливостей, конкурентних переваг України, глобальних тенденцій;
- визначення «проектів-каталізаторів» для залучення приватних інвестицій у пріоритетні сектори.

6. Міцний людський капітал:

- масштабна програма перекваліфікації для забезпечення оптимального рівня локалізації;
- підвищення рівня якості життя (освіта, соціальний захист, охорона здоров'я, культура, спорт);
- вирішення демографічної проблеми.

7. Ефективна інфраструктура:

- модернізована фізична інфраструктура для забезпечення швидкої логістики в Україні та в Європу;
- модернізований житловий фонд та міське планування.

РОЗШИРЕНИЙ ДОСТУП ДО ФІНАНСУВАННЯ

Розширений доступ до фінансування для МСП за Програмою 5-7-9 за підтримки Фонду розвитку підприємництва (історично підтримувався KfW та EU4Business).

Короткий опис:

Державна підтримка підприємців шляхом компенсації деномінованих у гривнях процентних ставок за кредитами (приблизно 10% з 19% річних) при фінансуванні українськими комерційними банками, із припущенням 70/30 LTC, що створює рекордні мультиплікатори для економіки.

ПІДТРИМКА АГРОСЕКТОРУ

Підтримка енергозабезпечення зернового силосу, підтримка енергоефективності та електропостачання зернових силосів шляхом енергомодернізації та придбання електрогенераторів

Допомога грантовою підтримкою сільгоспвиробників у галузі тваринництва та рослинництва.

Короткий опис:

60,3 млн – дотацій для виробників зерна що включить 495,9 тис га СГ земель у 24-х областях*

20,8 млн – підтримка тваринницьких ферм, програма буде покривати 91,7 тис великої рогатої худоби, більше того, додаткові \$7,9 млн можуть бути необхідними через збільшення попиту на програму*

11 млн – підтримка вівчарства та козячих ферм, програма передбачає 216,3 тис тварин

Короткий опис:

40 млн – модернізація 320 силосів (33% від загальної суми), на рівні 50% відшкодування

10 млн – закупівля 267 одиниць генераторів із 50% відшкодуванням

СТРАХУВАННЯ ВОЄННИХ РИЗИКІВ ЦІЛЬОВИЙ ФОНД

Внески до цільового цільового фонду для рефінансування та перестраховання політичних (тобто воєнних) ризиків для MIGA, DFC, ЄБРР, міжнародних експортно-кредитних агентств і страхових компаній.

Короткий опис:

Перестраховання воєнних ризиків шляхом мобілізації пільгового донорського капіталу забезпечить доступність страхового продукту, що сприятиме залученню ПІІ в українську економіку та створюватиме багаторазовий ефект для доступних інструментів фінансування приватного сектора. Страховання як міжнародних, так і українських інвесторів. Прогнозований ризик MIGA – \$300 млн, DFC – \$250 млн, інші – \$450 млн.

ГУМАНІТАРНЕ РОЗМІНУВАННЯ С/Г ЗЕМЕЛЬ

Замінована понад третина території країни

Із них 2,6 млн га - сільгоспземлі, **це пряма загроза** для посівної та безпеки

Розмінуванням займаються

200 державних груп розмінування (понад 2,000 спеціалістів);

140 зарубіжних груп (понад 580 осіб)

ПОТРІБНО \$400 МЛН НА ЦЕЙ РІК

- для належного оснащення працюючих спеціалістів
- навчання та нових вибухотехніків
- залучення сучасних технологій

ЗРОБЛЕНО

Зібрано критичні потреби для розмінування сільськогосподарських земель. Із Мінагрополітики визначено, що Миколаївська область є пріоритетною. Тому для проведення робіт з розмінування в області сформували загони ДСНС, Міноборони, приватних операторів. Розпочинаємо розмінування земель сільськогосподарського призначення. Ми супроводжуємо запуск проєкту з ПРООН у Київській області (вже працюємо з ДСНС щодо аналізу мінного забруднення: обстеження територій дронами, потім навчання штучному інтелекту та розпізнавання забруднених територій).

ПЛАНИ

- Організувати донорську конференцію
- Завершити добір команди в секретаріат МРГ
- Отримати власну аналітику щодо забрудненості та реальної потреби в ресурсах
- Підвищити ефективність роботи операторів (надати можливість самим знешкоджувати/знищувати ВВП)

ПІДТРИМКА ЕКСПОРТО-ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА СТРАХУВАННЯ ВОЄННИХ РИЗИКІВ ДЛЯ МСБ

Стимулювання експортно-імпортних операцій, підтримка експортно-орієнтованих підприємств у промислових проєктах greenfield та brownfield, **страхування воєнних ризиків.**

Короткий опис:

Державна гарантія часткового покриття кредитних ризиків українських експортерів при імпорті іноземного обладнання для створення нового або модернізації існуючого виробництва із залученням валютних кредитів українських комерційних банків через український механізм ЕСА (покриває 85% кредиту з припущенням 70/30 LTC). Страхування військових ризиків ЕСА (законопроект 9015). Прийняття рішень буде частково передано ринку (комерційним банкам).

ПІДТРИМКА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ

робота

Грантова підтримка

в рамках проекту "єРобота"
підприємств переробної
промисловості - «Новий Рівень» та
агропідприємств - «Власний Сад»
та «Теплиця»

Короткий опис:

Підтримка малих і середніх підприємців у сферах продовольчої безпеки, відновлюваних джерел енергії, сталого управління лісами та легкої промисловості з особливим акцентом на обмеженнях Китаю та Туреччини за умови створення певної кількості нових робочих місць шляхом запуску нових переробних потужностей. Повернення допомоги забезпечується підвищеними податковими платежами та ЄСВ (внесками до пенсійного фонду). Власний внесок претендентів збільшується з 30% до 50%. Залучення більшої кількості українських банків для оцінки проектів. Збільшення бази застави має призвести до можливих нових можливостей запозичень.

"Новий рівень":

Заявок отримано - **1591**

Заявок погоджено - **269**

"Власний сад":

Заявок отримано - **295**

Заявок погоджено - **30**

"Теплиця":

Заявок отримано - **72**

Заявок погоджено - **3**

ПІДТРИМКА МІКРО БІЗНЕСУ

робота

Грантова допомога
мікро підприємцям
через "єРобота"
("працєю в Україні") -
"Власна справа"

«Власна справа»:

отримано заявок - **16 310**

підтримано заявок - **2 303**

Короткий опис:

Підтримка мікропідприємців надається за умови створення певної кількості нових робочих місць, шляхом запуску нових мікробізнесів. Повернення допомоги забезпечується підвищеними сплатами податку та ЄСВ (внеску до пенсійного фонду).

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ

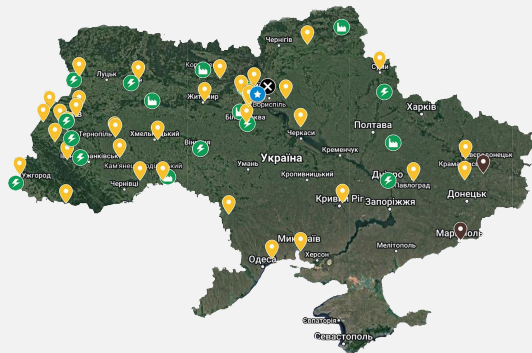
Включено до Реєстру
61 індустріальний парк

У 44 індустріальних парках
є керуючі компанії

У 17 індустріальних парках
є резиденти

У 2 індустріальних парках
є 3 учасника індустріального парку

36 індустріальних парків
створено органами місцевого
самоврядування

Відповідно до законодавчих змін (закони 1710, 2330, 2331) Урядом та Мінекономіки забезпечено **прийняття комплексу підзаконних нормативно-правових актів**, які забезпечують можливість реалізації передбачених законодавчих норм

Зокрема **впроваджено** (i) порядки розгляду документів про включення індустріального парку до Реєстру, (ii) ведення Реєстру, (iii) надання державного стимулювання за рахунок коштів державного бюджету, (iv) застосування пільг щодо ПДВ та ввізного мита під час імпорту нового обладнання для учасників індустріальних парків, (v) схвалено Стратегію розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, яка передбачає шляхи подальшого розвитку індустріальних парків в Україні

Відповідно до плану законопроектної діяльності Верховної Ради України на 2023 рік, плану пріоритетних дій Уряду та Стратегії розвитку індустріальних парків **здійснюється підготовка законопроекту** про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустріальних парків

Здійснюється подальша взаємодія з проектом технічної допомоги **UNIDO** щодо запровадження моделі еко-індустріального парку в Україні

Залучення приватного капіталу для відновлення України

ВЖЕ ЗРОБЛЕНО:

Створено умови для залучення довгострокових інвестицій в рамках ДПП

- **Прийнято НПА, які забезпечують реалізацію змін бюджетного законодавства:**
 - Порядок ведення Реєстру довгострокових зобов'язань у рамках ДПП;
 - Порядок прийняття рішення про надання державної підтримки здійснення ДПП;
 - Порядок спрямування коштів на підготовку проектів ДПП та виконання довгострокових зобов'язань у рамках ДПП щодо об'єктів державної власності
- Між **Урядом України та IFC укладено Меморандум про порозуміння** з метою створення та впровадження механізмів визначення пріоритетних проектів щодо залучення інвесторів до відбудови інфраструктури України в рамках ДПП
- На базі Мінекономіки **створена Робоча Група** для відбору пріоритетних проектів для їхнього опрацювання з IFC (Мінвідновлення, Міндовкілля, МОЗ та Міненерго)

ЗАПЛАНОВАНО:

Спрощення механізму залучення інвестицій на умовах ДПП для прискореного відновлення інфраструктури України

- **Проект Закону № 7508** відпрацьований зі всіма стейкхолдерами
- Очікуємо на **позитивний висновок World Bank Group** щодо проекту закону на початку квітня 2023 року
- **Єврокомісія та Transparency International** мають надати свої рекомендації до проекту протягом найближчих тижнів
- В рамках меморандуму з IFC готується **концепція запровадження ДПП сертифікатів (бондів)** на прикладі практики в Латинській Америці. Концепція буде відпрацьована з BlackRock, JP Morgan та CITI Group
- В рамках робочої групи працюємо з лінійними міністерствами та IFC над **консолідацією проектів ДПП**, серед яких:
 - Truck tolling (система автоматичного збору платежів з вантажівок за користування дорогами)
 - тунелі (альтернатива мостам, яка також виконуватиме функцію бомбосховищ)
 - доступне житло для ВПО та інших постраждалих громадян
 - клініки (реконструкція старих та будівництво нових)
 - сміттєпереробні заводи
 - нові ЛЕП та електро- / теплогенерація на твердому паливі

КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА (ІПОТЕКА)

ЗАПУЩЕНО МИНУЛОГО РОКУ
і активно працює для військових, медиків,
педагогів, науковців

ВЖЕ ЗРОБЛЕНО:

- Затверджено Умови забезпечення приватним акціонерним товариством «Українська фінансова житлова компанія» доступного іпотечного кредитування громадян
- Визначено механізм здешевлення вартості кредитів
- Повноцінний запуск послуги доступної іпотеки «ЄОселя» у застосунку «Дія».

ЗАПЛАНОВАНО:

- **Запуск II етапу програми:** кредитів під 7% річних зможуть отримати всі громадяни, які відповідатимуть визначеним критеріям.
- Видати близько 12-15 тисяч пільгових іпотечних кредитів.

НА ДАНИЙ ЧАС

> 54 000

опрацьовано заявок

942

видано кредитів

> € 1,2 млрд

загальна сума виданих кредитів

ЗМЕНШЕННЯ РЕГУЛЮВАНЬ ДЛЯ БІЗНЕСУ (МРГ)

ОСНОВНІ ЦІЛІ:

- Оптимізувати функції регуляторів
- Скоротити кількість дозволів / ліцензій на 50%
- Оцифрувати 100% регулювань

ЩО ЗРОБЛЕНО (ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ)

- проведено 4 засідання
- проаналізовано функціонал 4 органів - Мінекономіки, Міндовкілля, МІУ, МОЗ
- переглянуто 482/ запропоновано скасувати 150 / оцифрувати 171 регулювань.
- розроблено 11 проектів НПА (триває процедура погодження)
- подано на розгляд Уряду 1 постанова - передача повноважень з видачі до НОЇВ 1 інструменту, а також скасування 3 інструментів Мінекономіки, що є необґрунтованими для застосування у сфері інтелектуальної власності, охорони праці та зовнішньоекономічної діяльності

МІНЕКОНОМІКИ

- 39 скасувати
- 38 оцифрувати
- наприклад, скасувати Дозвіл на початок виконання робіт підвищеної небезпеки та початок експлуатації (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки

МІНДОВКІЛЛЯ

- 61 скасувати
- 63 оцифрувати
- наприклад, скасувати Погодження договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом

МІНІНФРАСТРУКТУРИ

- 5 скасувати
- 41 оцифрувати
- наприклад, скасувати Погодження про влаштування на дорогах загального користування стоянок автомобільного транспорту, що охороняються, та їх обладнання об'єктами сервісу

МОЗ

- 45 скасувати
- 29 оцифрувати

Економічна відбудова залежить від доступу на зовнішні ринки та інтеграції до внутрішнього ринку ЄС. Можливість вільно торгувати зі світом та бути частиною єдиного виробничого простору з ЄС є основою для приватних інвестицій до України.

ВЖЕ ЗРОБЛЕНО:

- **Спільний торговий простір EUR.1** (УА ЄС, ЄАВТ (вже в системі EUR.1), Молдова (проект 0151 у ВР), П. Македонія (чекає подання до ВР), Туреччина (завершується робота над додатковим протоколом)).
- **Торівля без мит:** ЄС, Велика Британія, Канада - протягом лютого-квітня очікують рішення про продовження режиму без мит.
- **Вільна цифрова торівля:** Угода про цифрову торівлю між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії

ЗАПЛАНОВАНО:

- **КАНАДА:** оновлена надсучасна угода про вільну торівлю товарами та послугами. 17 оновлених та нових розділів. Підписання у травні під час візиту ПМ до Канади
- **Тихий Океан:** Ініціювали приєднання до СРТПР - угоди про вільну торівлю Японія, Сінгапур, В'єтнам, Авралія, Нова Зеландія, Чилі, Перу, Мексика, Канада. Приєднання дає можливість відкрити ринки для ключових країн Азії та Америк. Нова Зеландія, Австралія, Канада та Японія активно підтримують приєднання України.
- **ОАЕ:** Перша угода про вільну торівлю з арабським світом, обидві сторони прагнуть укласти угоду якомога швидше.

Угода про асоціацію дозволяє інтегруватися до внутрішнього ринку ЄС не чекаючи вступу до ЄС

Пріоритетний план дій по ПВЗВТ - 29 кроків для інтеграції України у внутрішній ринок ЄС у 2023/24

ІНТЕГРАЦІЯ У ВНУТРІШНІЙ РИНОК ЄС:

- **Ухвалення рішень РА та ТК по роумінгу та закупівлях:** юридичне закріплення постійного режиму внутрішньої торгівлі та одночасно виконання вимог щодо членства.
- **Застосування режиму внутрішнього ринку в усіх інших економічних сферах переговорів:** Перша хвиля телеком, митниця, харчові продукти, рух товарів (промбезвіз). Мета - всі сфери. Координатор - Торговий комітет УА - Міністерство економіки.
- **Підготовка українського мандату на переговори про вступ:** ЄС готуватиме свої вимоги на переговори про вступ, який базуватиметься на вимогах держав- членів і бізнесу ЄС. Україна має підготувати позицію по особливостях які дозволять розвивати економіку України (перехідні етапи, винятки тощо)

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА:

- **Інтеграція з ЄС:** Умови вступу по сг мають гармонійно ділити експорт зернових на те що йде в ЄС як кормова база для ЄС і що на експорт до третіх країн. Тоді ЄС буде посилювати роль України в глобальній продбезпеці.
- **Інвестиційні проєкти з глобальними трейдерами по інфраструктурі зберігання.** Усі глобальні трейдери зацікавлені мають розвивати свою інфраструктуру по транспортуванню та зберіганню зернових в Україні. Такий проєкт переговорювався з SALIC.
- **Коаліція NFEC:** У рамках COT, ФАО, AMIS, Зернова Рада Україна та ніші нетто-експортери (США, ЄС, Канада, Австралія, Аргентина, Бразилія) координують свою позицію по зберіганню і поставках до NFICs

Публічні закупівлі під час відновлення, мають бути використані як інструмент стимулювання українського виробництва

ВЖЕ ЗРОБЛЕНО:

- **Повернено Prozorro** і як наслідок доступ ринку до публічних грошей:
- станом на лютий 60% бюджету було витрачено шляхом конкурентних закупівель (без потреб оборони)
- за час війни понад 40 тис. компаній прийняли участь в тендерах на суму понад 300 млрд.грн.
- найбільше державні замовники купували:
 - будівництво
 - нафтопродукти
 - медицину
 - транспортні послуги
- **Норма про локалізацію** почала працювати з середини 22 року, і розповсюджується на машинобудування та енергетичне обладнання. За цей час :
- успішно завершено 18,5 тис. закупівель по визначеним категоріям
- сума укладених контрактів 20,9 млрд грн.

ЗАПЛАНОВАНО:

- **Створення в Prozorro процедур для донорів**, аби закупівлі за гроші міжнародних кредитів, також відбувалися в національній системі, і відповідно український бізнес мав до них доступ
- **Створення окремих процедур в Prozorro для оборони**, та повернення регулювання на нетаємні закупівлі. Мета - забезпечити 100% замовлення по амуніції та іншим категоріям, що виробляються в Україні у українських виробників.
- **Розширення локалізації на відновлення** - розробка окремої програми залучення українського бізнесу до відновлення. Апдейт поточної норми про локалізацію, як щодо переліку, так і по механізму.